

๑๑
รุ่นที่ ๔๓๘/๕๘
เวลา ๑๕.๓๐ น.

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ✓
รหัสเรื่อง : ส ๑๔๑๖๒ ว ๒๗
รับที่ : ร ๑๔๕๑/๕๘ ว ๒ ๙๙
วันที่ : ๒๓ ม.ค. ๕๘ เวลา : ๑๕:๑๙

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๔๒๖.๓/๑๙๓๖

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๓ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง แนวทางการดำเนินงานโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
 ๒. โครงสร้าง องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต (Anti-Corruption Cooperation Committee)
 ๓. ร่างข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact)
 ๔. แนวทางการดำเนินงานโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

ด้วยกระทรวงการคลัง ขอเสนอเรื่อง แนวทางการดำเนินงานโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (หัวเมืองราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับการบริหารราชการ กระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา

ตามที่รัฐบาลแต่งตั้งนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ โดยหนึ่งในนโยบายที่แต่งตั้งคือ การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ โดยเฉพาะประเด็นเรื่อง การทุจริตคอร์รัปชันสร้างความไม่เป็นธรรมและเหลื่อมล้ำในสังคม ไม่จงใจให้นักลงทุนเข้ามาประกอบการในประเทศ ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในการรักษาศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการ และความซื่อสัตย์สุจริตควบคู่กับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับอย่างเคร่งครัด ปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุม การป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ โดยถือว่า เป็นภาระสำคัญเร่งด่วนแห่งชาติ เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง การใช้จ่ายเงินภาครัฐ เป็นต้น นั้น

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

กระทรวงการคลังได้เสนอเรื่อง แนวทางการดำเนินงานโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ต่อเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๖ ต่อมาเนื่องจากมีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมราชบูรณะ พ.ศ. ๒๕๕๖ มีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ และ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๖ (เรื่อง แนวทางปฏิบัติอันเนื่องมาจากการยุบสภา ผู้แทนราษฎร) ดังนี้ สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรีจึงขอส่งเรื่องดังกล่าวคืนกระทรวงการคลังเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๖

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ จะมุ่งเน้นความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และทุกภาคส่วนของสังคมไทย เพื่อสร้างเครือข่ายที่จะร่วมกันสร้างมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐที่โปร่งใส ลดการคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ส่งเสริมให้ภาคเอกชนที่เข้าร่วมเป็นผู้เสนอราคายื่นหน่วยงานภาครัฐมีการป้องกันและต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน และมีความโปร่งใสในการดำเนินธุรกิจ พร้อมทั้ง ให้ภาคเอกชนและประชาชนท้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ทำให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณของประเทศไทยมีความคุ้มค่ามากที่สุด โดยได้นำแนวคิดข้อตกลงด้านคุณธรรม (Integrity Pact) ซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนที่สนใจเข้ามาเป็นผู้เสนอราคายื่นหน่วยงานกับรัฐว่าจะไม่กระทำการทุจริตในการกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และร่วมกันทำให้การจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม โดยมีบุคลากรภายนอกร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างโดยข้อตกลงฯ ดังกล่าวจะมุ่งเน้นการตรวจสอบและลงโทษหากเกิดการทุจริต ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลที่ให้ความสำคัญและถือว่าการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันเป็นภาระสำคัญร่วงด่วน โดยการส่งเสริมการปริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีองค์กรภาคราชและเครือข่ายต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสอดส่อง เฝ้าระวัง ตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อให้การใช้ทรัพยากรในการพัฒนาประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อประเทศโดยรวมอย่างแท้จริง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้การดำเนินโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ สามารถใช้เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐอย่างจริงจัง ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ก็สมควรจะได้รับการพิจารณากำหนดเป็นแนวโน้มโดยทันทีข้างตน

๔. สาระสำคัญของเรื่อง

๔.๑ หลักการและเหตุผล

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ได้จัดทำดัชนีชี้วัดภาครัฐคอร์รัปชัน (Corruption Perceptions Index: CPI) เพื่อเป็นการจัดอันดับภาครัฐ ปัญหาคอร์รัปชันในประเทศไทยต่างๆ โดยสำรวจระดับความรู้สึกหรือการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการคอร์รัปชันในประเทศไทยนั้นๆ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๔๕ จากการจัดอันดับทั้งหมด ๑๗๕ ประเทศทั่วโลก และในภูมิภาคอาเซียน ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๗ เท่ากับ พลีบปินส์ (อันดับที่ ๑ ประเทศไทย สิงคโปร์ อันดับที่ ๒ มาเลเซีย) ซึ่งถือว่าภาครัฐด้านปัญหาคอร์รัปชันของประเทศไทยยังอยู่ในเกณฑ์ที่รุนแรง ขาดความโปร่งใส โดยเงินงบประมาณของภาครัฐในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละปีมีมูลค่าสูงประมาณ ๘.๓๓ แสนล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไทย รวมทั้งมีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานซึ่งการจัดซื้อจัดจ้างดังกล่าวต้องมีความโปร่งใสเพื่อให้การใช้จ่ายเงินของภาครัฐมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อประเทศอย่างแท้จริง และเพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อนักลงทุนต่างประเทศในการเข้ามาลงทุนในโครงการที่สำคัญของประเทศไทย

๔.๒ การดำเนินงานโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

กระทรวงการคลังขอสรุปขั้นตอนการดำเนินงานโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๔.๒.๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต (Anti-Corruption Cooperation Committee)

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม เห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธาน ประธานองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) และปลัดกระทรวงการคลังเป็นรองประธานคนที่ ๑ และ ๒ ตามลำดับ พร้อมทั้ง มีหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ และอธิบดีกรมบัญชีกลางเป็นกรรมการและเลขานุการ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๒.๒ การคัดเลือกโครงการจัดซื้อจัดจ้าง

คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริตพิจารณาคัดเลือกโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเสนอเพื่อเข้าร่วมโครงการความร่วมมือฯ การจัดทำข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact)

๔.๒.๓ การคัดเลือกผู้สังเกตการณ์ (Observer) ตามข้อตกลงคุณธรรม

คณะกรรมการความร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน เป็นผู้พิจารณาคัดเลือกจากสมาคมวิชาชีพองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน หรือภาคประชาสังคม ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ มีความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นต่อโครงการจัดซื้อจัดจ้างนั้นๆ โดยจะต้องมีความเป็นกลาง และไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อเสนอให้คณะกรรมการความร่วมมือฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบ

๔.๒.๔ การจัดทำข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact)

ข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) เป็นข้อตกลงที่เป็นลายลักษณ์อักษรกำหนดให้มีการลงนามร่วมกัน ๓ ฝ่าย ประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐเจ้าของโครงการจัดซื้อจัดจ้าง ผู้เสนอราคา และผู้สังเกตการณ์ โดยหากไม่ปฏิบัติตามจะมีบทลงโทษตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดร่างข้อตกลงคุณธรรมปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ทั้งนี้ การกำหนดรูปแบบ เนื้อหาของข้อตกลงคุณธรรมอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริตที่จะปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

๔.๒.๕ เงื่อนไขการดำเนินงานที่กำหนดเพิ่มเติม

เงื่อนไขการดำเนินงานที่กำหนดเพิ่มเติมจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๘ หรือระเบียบข้อบังคับอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง ได้แก่ การกำหนดให้ข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) เป็นส่วนหนึ่งของเอกสารการเสนอราคา หากผู้เสนอราคาไม่ลงนามในข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) จะไม่มีสิทธิเข้าร่วมการเสนอราคาในโครงการจัดซื้อจัดจ้าง

๔.๒.๖ ข้อยกเว้น

เนื่องจากโครงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐมีจำนวนมาก ประกอบกับจำนวนผู้สังเกตการณ์ตามข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) มีจำนวนไม่เพียงพอ ดังนั้น เพื่อเป็นการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการความร่วมมือฯ สำหรับโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่ได้รับการคัดเลือกตามข้อ ๔.๒.๒ เห็นควรกำหนดให้มีการปรับใช้ข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) โดยลงนามร่วมกันเพียง ๒ ฝ่าย ระหว่างหน่วยงานภาครัฐเจ้าของโครงการและผู้เข้าร่วมเสนอราคา ทั้งนี้ แนวทางการดำเนินงานในการนี้ดังกล่าว คณะกรรมการความร่วมมือฯ จะกำหนดต่อไป

๔.๒.๗ การประเมินผลโครงการจัดซื้อจัดจ้างตามข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact)

การประเมินผลโครงการจัดซื้อจัดจ้างตามข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) จากรายงานของผู้สังเกตการณ์ ข้อร้องเรียนจากทุกภาคส่วน และรายงานผลการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐจากการบัญชีกลาง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับแนวทางการปฏิบัติตามหลักการจัดทำ Integrity Pact ของสากลเพื่อขยายผลการดำเนินงานต่อไป

รายละเอียดแนวทางการดำเนินงานโครงการความร่วมมือฯ ตามข้อ ๔.๒.๒ – ๔.๒.๗ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๕.๑ พิจารณาเห็นชอบในหลักการดำเนินงานโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ตามข้อ ๔.๒

๕.๒ พิจารณาอนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต (Anti-Corruption Cooperation Committee) ตามข้อ ๔.๒.๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมหมาย ภานี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

กลุ่มนโยบายการจัดซื้อโดยรัฐระหว่างประเทศ

โทร.๐-๒๑๒๓๗-๗๔๓๑-๒ โทรสาร.๐-๒๑๒๓๗-๗๔๓๓

e-mail: pppd@cgd.go.th